

- 13 грудня 2016. – Режим доступу : <http://buk-visnyk.cv.ua/naukova-dumka/768/>
3. Верига Василь. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст. – Львів, 1996. – с.236–238.
  4. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
  5. Гедьо А.Б. Переселення греків з Криму до Приазов'я у 1778 р. // УІЖ. – 2001. – № 1. – с. 73–84. – Режим доступу : <http://history.org.ua/JournALL/journal/2001/1/7.pdf>
  6. Історія України від найдавніших часів і до XXI : Л.І.Кормич, В. В. Багацький. – К. : Алерта, 2004. – Режим доступу : <http://histua.com/knigi/istoriya-ukraini-vid-najdavnishih-chasiv/zanepad-krimskogo-xanstva-i-zavoyuvannya-jogo-rosiyeu>
  7. Кючук – Кайнарджийский мир 1774 г. // Хрестоматия по истории СССР XVIII в. – М.,1963. – с.526–528.

Ганна Носач

Науковий керівник: к. біол. н., доц. Голуб Н. П.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗНАТЬ ПРО ЖИВУ ПРИРОДУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ

У сучасних умовах реформування національної освіти важливого значення набувають методи удосконалення спеціальної освіти та підвищення якості підготовки учнів до життя. Важливе місце у такій підготовці відводиться освітній галузі «Природознавство», оскільки вивчення природознавства передбачає забезпечення якісного засвоєння учнями навчального матеріалу з метою практичної реалізації цих знань, закладає основи формування наукового світогляду, розвитку пізнавальних інтересів, екологічної свідомості та культури.

Одним із пріоритетних напрямів підвищення ефективності навчання природознавству є формування природничих уявлень та понять про живу природу у дітей молодшого шкільного віку з мовленнєвими порушеннями. Для розкриття ролі людини у пізнанні світу природи доцільно посилити практичний характер змісту природознавства, а саме його гуманістичну спрямованість.

Природничі знання тісно пов'язані з усіма видами людської діяльності, тому їх потрібно розглядати як одну з найважливіших складових частин спеціальної освіти, без якої неможливий повноцінний розвиток дітей молодшого шкільного віку в соціумі.

Незважаючи на багатоплановість досліджень, спеціальних праць, предметом вивчення яких було б формування природничих понять в учнів початкових класів із тяжкими мовленнєвими порушеннями, враховуючи

при цьому системний підхід у формуванні їх змісту та обсягу, забезпеченні послідовності процесу формування понять системою пізнавальних завдань, використання знань, умінь і навичок, здобутих під час вивчення інших предметів, на сьогодні недостатньо, тому досліджувана проблема не втрачає своєї актуальності.

Аналіз досліджуваної проблеми у навчальному процесі початкової школи засвідчує наявність суперечностей між завданнями щодо формування у молодших школярів системи природничих знань, які передбачені у новітніх нормативних документах, та недостатнім рівнем їх вирішення [1; 3].

К. Ягодовський вказував, що формувати у дітей елементарні природничі поняття бажано з перших днів перебування їх у школі. Саме в цьому віці елементарні поняття про окремі об'єкти довкілля необхідно об'єднувати у поняття більш загального порядку [4].

Дидактичні умови формування природничих понять в учнів початкових класів з урахуванням даних про рівні відображення об'єктів пізнання в умовах спеціальної школи розробив О. Варакута [2].

Поетапне формування природничих знань є одним із напрямів підвищення ефективності навчання природознавству учнів спеціальної школи. Це процес, який триває досить довго і вимагає ретельного підходу до підбору навчального матеріалу та використання інноваційних методів і прийомів навчання природознавству [2].

Наші дослідження свідчать про те, що в дітей із тяжкими порушеннями мовлення спостерігається досить низький рівень формування природничих понять, оскільки для них характерні низькі показники запам'ятовування та пізнавальна ригідність. На нашу думку, зміст навчальної програми та методи навчання повинні повніше враховувати специфіку пізнавальної діяльності молодших школярів з тяжкими мовленнєвими порушеннями.

Ми запропонували комплекс навчальних завдань для формування системи знань про природу у молодших школярів та обґрунтували умови їх формування. Розроблена нами програма мотивувала на формування вираженого інтересу до матеріалів природничого характеру, бажання зрозуміти сутність явищ, які відбуваються у природі, визначити їх взаємозв'язок та взаємообумовленість, відтворити природничу тематику в інших видах діяльності. Кожний етап формування природничих понять має включати різноманітні прийоми мотивації.

Встановлено, що ефективність процесу формування природничих понять у молодших школярів забезпечується здійсненням системно-структурного аналізу змісту навчального матеріалу та дотриманням етапності формування системи знань про живу природу.

Отже, особливості пізнавальної діяльності молодших школярів з тяжкими мовленнєвими порушеннями зумовлюють потребу у розробці та реалізації системи корекційних заходів для організації навчального процесу у спеціальній школі.

Список використаних джерел:

1. Блеч Г. О. Педагогічне забезпечення якості знань розумово відсталих учнів на уроках природознавства у допоміжній школі / Г. О. Блеч // Дефектологія. – 2007. – № 2. – С. 46–52.
2. Варакута О. М. Дидактичні умови формування природничих понять в учнів початкових класів / О. М. Варакута// Дис. канд. пед. наук. – Тернопіль, 2001. – 219 с.
3. М'якушко О. Особливості засвоєння природничих знань молодшими школярами з важкими порушеннями мовленнєвого розвитку / О. М'якушко // Тези доповідей шостої Міжнародної конференції молодих науковців «Проблема особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження». – К. : Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2003. – С. 68–70.
4. Ягодовский К. П. Вопросы общей методики естествознания / К. П. Ягодовский. – М. : Учпедгиз, 1951. – 365 с.

Оксана Овчарук

Науковий керівник: к. е. н., доц. Стойка В. О.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ

Сучасні ринкові перетворення в економіці України супроводжуються масштабними змінами на ринку праці різким загостренням конкуренції серед найманих працівників і роботодавців та зумовлюють глибокі зміни у сфері зайнятості населення. Соціальний елемент механізму державного регулювання зайнятості передбачає: забезпечення державою соціальної стабільності суспільства; врегулювання соціально-трудових відносин відповідно до ситуації в економіці; створення умов для розвитку соціального партнерства-відносин між найманим працівником, роботодавцем та державою; удосконалення інституту соціального страхування; запровадження заходів соціального захисту населення [2].

Серед соціальних проблем молоді в Україні однією з найважливіших є проблема її недостатньої зайнятості, яка обумовлена низкою причин: невідповідністю між попитом і пропозицією праці, низькою адаптованістю молоді на ринку праці, відсутністю досвіду роботи, підвищеними вимогами щодо працевлаштування (престижу, заробітку), до змісту, характеру і умов праці. Основним показником, що характеризує зайнятість на ринку праці, є рівень зайнятості, який визначається як відношення (у відсотках) кількості зайнятого населення у віці 15–70 років до всього населення зазначеного віку чи населення за відповідною соціально-демографічною ознакою. Молодь вимагає з боку держави особливого соціального захисту, оскільки вона є основним джерелом поповнення економічно активного населення.

Поняття «соціальний захист» відносно нове, почало використовуватись у міжнародних актах в середині ХХ століття, що було викликане